

Emil Votoček

Z Wikipedie, otevřené encyklopedie

Emil Votoček

Emil Votoček

[5. října 1872](#)

Narození [Hostinné](#), [Rakousko-Uhersko](#)

[11. října 1950](#)

Úmrtí (ve věku 78 let)
[Praha](#), [Československo](#)

[České vysoké učení](#)

Alma mater [technické v Praze](#)
Univerzita v Göttingenu

Ocenění [čestný doktor](#)

Některá data mohou pocházet z [datové položky](#).

Emil Votoček ([5. října 1872](#) [Hostinné](#) – [11. října 1950](#) [Praha](#))^[1] byl jeden z nejvýznamnějších [českých chemiků](#). Jeho specializací byla [organická chemie](#), konkrétně [monosacharidy](#), ale byl i spoluautorem [českého chemického názvosloví](#) a byl významně

[pedagogicky](#) činný. Kromě toho byl i [hudebním skladatelem](#) a [hudebním teoretikem](#). Významné jsou jeho učebnice chemie a mnohojazyčné [slovníky](#) – chemické i hudební.

Život

Narodil se v rodině velkoobchodníka s papírem. Přes přání otce nešel studovat [obchodní akademii](#), ale studoval nejprve [pražskou techniku](#), poté dva roky barvířskou školu ve francouzských [Mylhúzách](#). V Mylhúzách vynalezl tzv. [Votočkovovo činidlo](#), které se využívá v analytické chemii k důkazu siřičitanů v roztoku. Odtud odešel do [Göttingenu](#), kde u profesora [Bernharda Tollense](#) studoval chemii cukrů. Tomuto odvětví se pak věnoval téměř celý život.

V roce [1895](#) se stal asistentem na pražské technice, v roce [1905](#) [docentem](#) a od roku [1907](#) do roku [1939](#) (kdy [nacisté](#) uzavřeli české vysoké školy) byl [profesorem](#) experimentální anorganické a organické chemie. V letech 1921–1922 působil jako [rektor ČVUT](#). V roce 1929 spolu s [Jaroslavem Heyrovským](#) založil mezinárodní časopis Collection of Czechoslovak Chemical Communications, ve kterém jsou publikovány vědecké práce českých a slovenských chemiků. Vychoval řadu vědeckých pracovníků, kteří si získali světové uznání. Mezi jeho žáky patřili například [Rudolf Lukeš](#) a [Otto Wichterle](#).

S podporou [Evropské unie](#) vznikl při [Fakultě chemické technologie VŠCHT](#) Nadační fond Emila Votočka, zaměřený na podporu studentů magisterského a doktorského studia v oblastech garantovaných touto fakultou, na podporu dalších forem studijních a badatelských aktivit studentů, tuzemské a zahraniční praxe a případně k nákupu speciálních učebních nebo vědeckých pomůcek.

Dílo

Světového uznání dosáhl svými pracemi v oblasti chemie cukrů. Objevil několik nových cukrů a stanovil názvosloví pro metylpentózy, které bylo přijato mezinárodně. V analytické chemii vypracoval novou metodu [merkurimetrického](#) stanovení [halogenů](#). Zasloužil se i o rozvoj chemické přístrojové techniky.

Společně s [Alexandrem Sommerem Baťkem](#) se podílel na tvorbě českého chemického názvosloví. Toto názvosloví je považováno za nejdokonalejší a nejdůmyslnější chemické názvosloví v národním jazyce vůbec. Sepsal Šestijazyčný chemický slovník a učebnice Chemie anorganická a Chemie organická, které byly používány řadu desetiletí.

Za jeho dílo mu byl udělen doktorát mnoha významných univerzit včetně pařížské [Sorbonny](#). Byl jmenován [Důstojníkem Čestné legie](#). Byl prvním zástupcem [České společnosti chemické v Mezinárodní unii pro čistou a užitou chemii](#) (IUPAC).

Mezi jeho osobní záliby patřila klasická hudba. Hrál na několik hudebních nástrojů a soukromě studoval skladbu u [Františka Spilky](#). Sestavil obsáhlý Hudební slovník cizích výrazů a rčení (1946). Složil na 70 hudebních děl, převážně komorního charakteru (písní a skladeb pro klavír a malé soubory). Mezi významnější díla patří:

- *Tema con variazioni* ([klavír](#) a [soprán](#), 1939)
- *Klavírní nálady* (1940)
- *Klavírní sonáta* (1945)

- *Malá suita pro klavír* (1947)
- *Dva smyčcové kvartety* (1942 a 1947)
- *Dvě klavírní tria* (1937, 1939)
- *Klavírní kvintet* (1944)
- *Kvintet pro [klarinet](#), [anglický roh](#), 2 [violoncella](#) a [harfu](#)* (1939)
- *Pohádka máje* (nonet a harfa)
- *Tre Balatine* ([viola](#) a klavír)
- *Serenáda pro [lesní roh](#) a smyčcové kvinteto* (1943)
- *Rapsodie pro orchestr* (1945)

Literatura

- VOTOČEK, Emil; HEYROVSKÝ, Jaroslav. *Chemie anorganická*. 4. vyd. Praha: Česká chemická společnost pro vědu a průmysl, 1945. 1000 s.
- [Československý hudební slovník osob a institucí](#) II. (M–Ž), 1965, Státní hudební vydavatelství, Praha, s. 912
- Jiří Dostál: *Nekrolog*. Hudební rozhledy roč. III–1950/51, č. 3